

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 830
van **PETER PERSYN**
datum: 20 augustus 2015

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Welzijnsvoorzieningen - Nederlandstalige dienstverlening

Het regeerakkoord stelt dat de Vlaamse Regering werk zal maken van de verzekerde Nederlandstalige dienstverlening van voorzieningen die onder de toepassing van het Kwaliteitsdecreet vallen. Een voorziening wordt in dit decreet als volgt omschreven:

“Een organisatie die erkend of, wat kinderopvang van baby's en peuters of pleegzorg betreft, vergund is door de Vlaamse Gemeenschap en die activiteiten uitoefent op het domein van de zorgverstrekking, de gezondheidsopvoeding, de preventieve gezondheidszorg, het gezin, het maatschappelijk welzijn, het onthaal en de integratie van inwijkelingen, de personen met een handicap, de bejaarden, de jeugdbescherming, en de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale reïntegratie, bedoeld in artikel 5, § 1, I en II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van organisaties die activiteiten uitoefenen op het domein van het medisch verantwoord sporten en centra voor leerlingenbegeleiding”.

De beleidsnota 2014-2019 stipt hierbij aan dat via onaangekondigde inspecties er op wordt toegezien of de Nederlandstalige dienstverlening mogelijk is. Dit is overigens een voorwaarde die geldt als een essentiële kwaliteitseis voor voorzieningen die onder de toepassing van het Kwaliteitsdecreet vallen.

1. Hoeveel onaangekondigde inspecties werden sedert de start van de legislatuur al uitgevoerd binnen de zorgvoorzieningen? Graag een overzicht per deelsector.
2. In hoeveel van deze inspecties bleek de Nederlandstalige dienstverlening niet gegarandeerd?
3. Welke stappen heeft de minister al gezet om deze garantie structureel in te bouwen?
4. Welke knelpunten ziet de minister hierbij?

ANTWOORD

op vraag nr. 830 van 20 augustus 2015

van **PETER PERSYN**

1. In de tabel hieronder vindt u de cijfers van het aantal uitgevoerde inspecties binnen de zorgvoorzieningen (dus bijv. inspecties in het kader van persoonlijk assistentiebudgetten blijven hier buiten beschouwing) vanaf de start van deze legislatuur. Zorginspectie organiseert haar toezicht zowel aangekondigd als onaangekondigd. Indien er meerdere inspectieopdrachten werden verwerkt in één verslag en als één van de opdrachten onaangekondigd werd onderzocht en een ander aangekondigd, werd dit meegeteld in de kolom 'onaangekondigd en aangekondigd'.

Er werden geen aparte, bijzondere inspecties uitgevoerd m.b.t. deze problematiek.
Er waren ook geen klachtinspecties m.b.t. deze problematiek.

Toezichtsdomein	aangekondigd	onaangekondigd	onaangekondigd en aangekondigd
Adoptie	11		
Bijzondere Jeugdzorg	79	2	1
Geestelijke gezondheidszorg	22		
Gehandicaptenzorg	422	212	5
Gezinsondersteuning	65	1	
Kinderopvang	525	1868	14
Residentiële ouderenzorg	349	583	37
Thuiszorg	209	6	1
Welzijn (AWW)	68		
Ziekenhuizen	18	72	
	1768	2744	58
TOTAAL	4570		

2. In de ouderenzorg zijn er een 12 -tal woonzorgcentra waar volgens Zorginspectie de zorgverlening in het Nederlands niet kan worden gegarandeerd. Bij de kinderopvang gaat het om een 34-tal voorzieningen in Brussel (met overgangstermijn die eindigt einde 2017) en ongeveer 44 voorzieningen in Vlaanderen, waar de Nederlandstalige ondersteuning niet gegarandeerd kan worden.
3. In de sector van de Kinderopvang werden in het Decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters en de uitvoeringsbesluiten, een aantal garanties ingebouwd m.b.t. de kennis van het Nederlands. We kunnen hier verwijzen naar het arrest van het Grondwettelijk Hof van 30 juni 2014. Het arrest houdt in dat de taalkennisvereisten met betrekking tot het Nederlands, op het niveau van de vergunning en van de subsidie, evenals de specifieke voorrangsregel voor Nederlandstalige ouders in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de grondwettelijke toets hebben doorstaan. Deze blijven aldus gelden en we zullen ze ook handhaven.

Voor de sector van Jongerenwelzijn werd 'taal en communicatie' opgenomen in (de toelichting bij) het sectorale uitvoeringsbesluit van het kwaliteitsdecreet dat op de voorzieningen van Jongerenwelzijn en de diensten voor pleegzorg van toepassing is.

Artikel 13 van besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk stelt volgende voorwaarde: de hulp- en dienstverlening van het centrum aan de gebruiker verloopt in de Nederlandse taal. Als hulp- en dienstverlening in het Nederlands echter niet mogelijk is, verloopt - in de mate van het mogelijke - de hulp- en dienstverlening in de taal van de gebruiker of in een taal die de gebruiker begrijpt.

Wanneer er tekorten worden vastgesteld in ouderenvoorzieningen wat het gebruik van het Nederlands betreft wordt dit door Zorginspectie vermeld in het inspectieverslag. Vervolgens wordt door het Agentschap Zorg en Gezondheid door middel van een remediëeringsplan gevraagd hoe dit tekort gaat worden weggewerkt. De voorstellen die door voorzieningen met een tekort op het taalgebruik in ouderenvoorzieningen meestal worden aangehaald zijn de volgende:

- Bewaking van zowel mondelinge als geschreven communicatie door de hoofdverpleegkundige;
- Aanbieden van taalcursussen voor bestaande werknemers;
- Aanwerving van meer Nederlandstalig personeel;
-

In het algemeen wordt in de inspectieverslagen in principe steeds een vaststelling geformuleerd in geval er tegenindicaties zijn voor een Nederlandstalige hulp- en dienstverlening.

4. Een eerste aandachtspunt is van juridische aard. Zoals in de beleidsnota 2014-2019 opgenomen, zal Zorginspectie tijdens haar inspecties toezien op de naleving van de voorwaarde dat gebruikers in het Nederlands worden geholpen. Indien inspectie vaststelt dat er geen of onvoldoende garanties zijn ingebouwd om de Nederlandstalige dienstverlening te garanderen, wordt dit meegenomen in het inspectieverslag, dat vervolgens aan de andere betrokken entiteiten (Zorg en Gezondheid, Kind en Gezin, VAPH, Jongerenwelzijn, de afdeling Welzijn en Samenleving van Het Departement WVG) wordt bezorgd.

Een tweede aandachtspunt volgt uit de aard zelf van de problematiek: al beheersen een aantal van de directie- en personeelsleden van een zorgvoorziening het Nederlands, dan nog betekent dit niet altijd dat er een garantie is op Nederlandstalige hulpverlening op elk moment van de dag en nacht. Ook voor dit aspect is er vanuit Zorginspectie de nodige aandacht.